

NOTAT

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Miljøteknologi
J.nr. MST-5260-00007
Ref. stjus
Den 22. maj 2012

Referat af afsluttende forhandlinger af en revideret Gøteborg protokollen for grænseoverskridende luftforurening

På mødet d. 30. april til d. 4. maj 2012 blev forhandlingerne af Gøteborg Protokollen afsluttet og en ny revideret protokol blev vedtaget. Revisionen havde to formål – dels at forbedre beskyttelsen af miljø og sundhed dels at få Rusland, Ukraine og flere østlande til at ratificere protokollen.

Den nye protokol fastsætter som hovedelement mål for national reduktion af luftforureningen for 2020. Reduktionsmålene for Danmark er, at udledningerne af luftforurening i 2020 skal være reduceret med 35% for SO₂, 56% for NO_x, 24% for ammoniak, 35% for VOC og 33% for PM2.5, i forhold til vores udledninger i 2005. For EU totalt skal luftforureningsstofferne reduceres med 59% for SO₂, 6% for ammoniak, 43% for NO_x, 28% for VOC og 23% for PM2.5.

Udover EU, forpligtede Svejs og Norge sig også til konkrete reduktionsprocenter på niveau med EU's. USA, Canada og Hviderusland meddelte deres foreløbige reduktionsprocenter, som vil blive bekræftet, når de ratificerer den reviderede protokol.

Endeligt planlægger Rusland og flere andre af EU's østlige naboer at ratificere protokollen med konkrete reduktionsmål. Dette vil forventeligt ske i forbindelse med en højniveauekonference i Geneve i efteråret 2013. For at sikre realisme bag disse landes ratifikationer, er der i den reviderede protokol indbygget nogle centrale overgangsordninger for disse lande, så de generelt får længere tid til at etablere den nødvendige emissionsopgørelse, overvågning, rapportering og ultimativt reduktionsindsatsen.

Der er med revisionen også besluttet, at landene i forbindelse med reduktion af partikelforureningen skal fokusere særligt på reduktion af sorte sodpartikler, som også har en kortvarig klimaeffekt.

I forbindelse med fastsættelsen af nye reduktionsmål for de fem stoffer, er der også blevet aftalt rammerne for en justeringsmekanisme for den situation, hvor hidtil upåagtede kilder eller grundlæggende ændringer i beregningsgrundlaget medfører, at et lands emissionsopgørelser er større end forudsat i reduktionsmålet. Behovet for justering af emissionsopgørelserne skyldes, at opgørelserne løbende forbedres, uden at der er tale om absolutte udvidelser af landenes emissioner, men alene regnskabsmæssige udvidelser. For at sikre protokollens miljømæssige integritet er justeringsmekanismen underlagt en stram kontrol af parterne til protokollen. Det udestår endnu at se, hvordan og hvornår mekanismen vil blive anvendt.

I en række tekniske bilag til protokollen er der indført nye og skrappe grænseværdier for en lang række stationære og mobile kilder. Grænseværdierne er i overensstemmelse med EU's Industri Emissions Direktiv, bortset fra nogle få elementer af ikke-bindende karakter.

I forhold til formålet om at få flere østeuropæiske lande, heriblandt især Rusland, til at ratificere en revideret protokol, er der blevet indført en generel mulighed for fleksibilitet i forhold til implementering af grænseværdierne for stationære kilder.

EU og dets medlemsstater, inkl. Danmark, forventes at foretage en koordineret ratifikation snarest muligt, med henblik på den reviderede protokols ikrafttrædelse.

En stadig større mængde af den danske luftforurening stammer fra vores omkringliggende nabolande. Den reviderede protokol sikrer en bred reduktion af grænseoverskridende luftforurening i hele Europa, og er således et vigtigt element ift. at fremme bedre luftkvalitet i Danmark.